

METODYKA NAUCZANIA

OBOWIĄZUJE DLA II ROKU W ROKU AKADEMICKIM 2012/2013

Specjalizacja nauczycielska uzupełniająca (45 godz. – szkoły ponadgimnazjalne)

I. Cele przedmiotu

A. Merytoryczne:

- Zdobycie przez studenta wiedzy na temat zasad, teorii i praktyk właściwych dla metodyki nauczania literatury i języka polskiego na wszystkich etapach edukacyjnych.
- Poznanie terminologii stosowanej w dydaktyce przedmiotowej.
- Zapoznanie się z tradycyjnymi i współczesnymi stanowiskami naukowymi w zakresie przedmiotu
- Zdobycie umiejętności integrowania wiedzy z różnych dziedzin: psychologii, pedagogiki ogólnej, literaturoznawstwa i językoznawstwa w celu jej wykorzystania w pracy zawodowej nauczyciela polonisty.
- Poznanie zasad opisu działań dydaktycznych, analizowania ich i oceniania, wykorzystanie w pracy dydaktycznej różnych technologii informacyjnych.

B. Interpersonalne:

- Umiejętność oceny postawy nauczyciela i zdolność do autorefleksji.
- Umiejętności interdyscyplinarne.
- Komunikacja interpersonalna.
- Umiejętność dyskursu z doradcą metodycznym.

C. Instrumentalne:

- Umiejętność rozwiązywania problemów.
- Twórcze myślenie.
- Umiejętność organizowania własnych działań, podejmowania decyzji, samooceny i oceny rezultatów.

D. Systemowe:

- Umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce nauczycielskiej.
- Umiejętności badawcze.
- Zdolność do samodzielnej pracy.

II. Efekty kształcenia

A. W zakresie wiedzy:

- Znajomość zasad, metod i form pracy właściwych dla kształcenia literackiego, kulturowego i językowego.
- Wiedza na temat struktury szkolnictwa, dokumentów oświatowych i ich roli w pracy nauczyciela polonisty.

- Rozumienie miejsca dydaktyki przedmiotu wśród innych dyscyplin naukowych.
- Znajomość tradycji dydaktyki polonistycznej i współczesnych stanowisk naukowych w tej dziedzinie.

B. W zakresie umiejętności:

- Umiejętność dostosowania metod i form pracy do etapu rozwoju intelektualnego i emocjonalnego ucznia na każdym etapie edukacyjnym.
- Umiejętność dostosowania metod i form pracy do zadań przedmiotu język polski na każdym etapie edukacyjnym.
- Umiejętność wykorzystania różnych tekstów kultury na lekcjach języka polskiego z uwzględnieniem ich swoistości.
- Umiejętność planowania i realizowania działań dydaktycznych ze świadomością celów i efektów kształcenia.
- Umiejętność krytycznej analizy własnych działań dydaktycznych.

C. W zakresie postaw:

- Kształtowanie postawy nauczyciela polonisty świadomego swojej edukacyjnej i kulturotwórczej roli.
- Kształtowanie postawy nauczyciela twórczego i otwartego.
- Kształtowanie postawy nauczyciela świadomie i krytycznie analizującego swój warsztat pracy.
- Kształtowanie postawy gotowości do samokształcenia i doskonalenia warsztatu polonistycznego.

Metodyka nauczania języka polskiego w szkole ponadgimnazjalnej

1. Dominanty kształcenia polonistycznego w liceum: kształcenie umiejętności rozumienia różnorodnych tekstów, świadoma i pogłębiona analiza i interpretacja tekstów kultury z wykorzystaniem kontekstów, posługiwanie się wiedzą historycznoliteracką, korespondencją sztuk, biografiami i filozofią.
2. Sposoby wykorzystywania podstawy programowej kształcenia ogólnego na lekcjach w szkole ponadgimnazjalnej.
3. Sprawności językowe i komunikacyjne ucznia szkoły ponadgimnazjalnej: kompromis między nastawieniem poznawczym a praktycznym.
4. Lektura w szkole ponadgimnazjalnej: sprawności lekturowe ucznia, kanon literacko-kulturowy, całość a fragment dzieła literackiego, motywowanie do lektury, wartościowanie dzieła literackiego, diachronia i synchronia w kształceniu literacko – kulturowym.
5. Teoretyczne i praktyczne problemy odbioru literatury w szkole ponadgimnazjalnej: uwarunkowania odbioru tekstu artystycznego, bariery odbioru, analiza środków wyrazu, pojęcia teoretycznoliterackie w procesie kształcenia, hermeneutyczna lektura tekstu kultury.

6. Umiejętności tekstotwórcze licealisty: formy wypowiedzi ustnych i pisemnych w szkole ponadgimnazjalnej, kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych, uszczegółowiona klasyfikacja błędów językowych.
7. Podręczniki do szkoły ponadgimnazjalnej: rodzaje, formy i struktura podręcznika, obudowa metodyczna tekstów, kryteria oceny podręcznika, charakterystyka porównawcza koncepcji dydaktycznych różnych serii podręczników.
8. Kształtowanie motywacji czytelniczej w szkole ponadgimnazjalnej. Wykorzystanie kontekstu kultury popularnej.
9. Przygotowanie zajęć wielowymiarowych w szkole ponadgimnazjalnej; integracja kształcenia literacko-kulturowego i językowego, nauczanie problemowe, cykl lekcji i jego odmiany.
10. Alfabet tekstów kultury: medialność, wizualność, muzyczność literatury, wielozmysłowość.
11. Diagnoza edukacyjna w szkole ponadgimnazjalnej, narzędzia sprawdzania i oceniania, rola oceny szkolnej (funkcja kształtująca a funkcja sumująca).
12. Samokształcenie i docieranie do informacji, selekcjonowanie wiedzy, dobór informacji, ocena krytyczna źródeł.
13. Programowanie i planowanie pracy polonisty: struktura programu szkolnego i planu wynikowego, warunki konstruowania planu dydaktycznego, hierarchizacja wymagań edukacyjnych, przykłady planów dydaktycznych.
14. Przygotowanie do egzaminu maturalnego. Rozwój umiejętności krytycznej analizy, czytania ze zrozumieniem, redagowania spójnego tekstu i swobody wypowiedzi.
15. Warsztaty metodyczne: praktyki śródroczne, lekcje hospitowane i prowadzone, lekcje egzaminacyjne, ćwiczenia badawcze.